

JUNIOR SECONDARY CERTIFICATE

KHOEKHOEGOWAB FIRST LANGUAGE

1103/4

PAPER 4 Literature

2 hours

Marks 60

2017

Additional Materials: Answer Book

INSTRUCTIONS AND INFORMATION TO CANDIDATES

- Write your answers in the Answer Book provided.
- Write your Candidate Number and Name in the spaces on the Answer Book.
- Write in dark blue or black pen.
- Do not use correction fluid.
- Answer **three** questions, **one** from Section 1 **Poetry**, **one** from Section 2 **Drama** and **one** from Section 3 **Prose**.
- Pay attention to spelling, punctuation and sentence structure.
- The number of marks is given in brackets [ ] at the end of each question or part question.

!ÂIXOA-AON Î HÂ DAO!GAUDI TSÎ #ANS

- Sa !ereamde !guri hâse māsa !Eream#khanib ai xoa re.
- Sa !lKhāllkhāsenaoi !Gōas tsî !Ons tsîna mā sîseni mā#gāhe rab hoab ai xoamāi re.
- #Hoa tamas ka io #nū xoalammi !kha xoa re.
- Tā dī-unu-ūxū-e sîsenū re.
- **!Nona** dīde !eream re, **!guisa 1ro** !Âb **!Gailgaru#ans** diba xu, **!guisa 2lī** !Âb **!Huru!ās** diba xu, tsî **!guisa 3lī** !Âb **#Hauxoas** diba xu.
- #Âisa xoasaon, xoamū#gais tsî #āibasengu !amllare!gaub ai #nūi re.
- !Gōab ge lams mā dīs dis tamas ka io dīs di !âb khao!gâ !lkhāmka [ ] !nâ a māsa.

This document consists of **11** printed pages.

Republic of Namibia

MINISTRY OF EDUCATION, ARTS AND CULTURE

‡GURO!ÂB: IGAIPETSANAN

Nē !âba xū lgui dîs lguisa llhûi re î llîsa !iream.

1 !Naga ra sao lgaipetsanasa khomai re î llîs !naga ra sao dîde !iream.

‡Goab !nâ llgoe

!Â ‡goab !nâ ra gûi
‡Ōllkhans !nâ ra llgoe
llNâ-e tari-e?

‡Nûse, ‡nû ‡goab !nâ ra ‡guni,
huni tsî ‡gore llgoere
llNâ-e tari-e?

!Hû!gao-ûdas ra !gamse !khā
O ra !gamse, !gamse xoro‡gâ
llNâ-e tari-e?

Gôab di ‡aob ai xawe ta ga
Tsî llnāxa !augab'mû, tir llkhore
Nâ-e tari-e?

!Gaisa ‡aidi, !hûba ra lgenlgen
O ra lâb !nâ llnānā, ga lnenlne
llNâ-e tari-e?

!Hûb ga gubi, luide khuwi
O ra !gomse hâi tsî nâi
llNâ-e tari-e?

Xamari, khoe-oresen ra doe
!Hausens gagas lkha ra gomllgoe
llNâ-e tari-e?

llKhora, llgora tsî ra lhaimâinlom
Huitama ‡hansens lkha ra kaikhoellom
llNâ-e tari-e?

llGūbasenlû, llgorallkhui, ‡khawu
lamo tsûa‡gaob lkha nîkharu
llNâ-e tari-e?

(Axarob)

- (a) Xoa#ams nē lgaipetsanas disa tare-e ra #âibasen? [3]
- (b) 'Kaikhoellom' ti mîsa tare-e ra #âibasen? [1]
- (c) Xoa-aoba #guro tsî lgamllî xoalgorara lkha tare-e ra #âibasen? [4]
- (d) '!Hû!gao-ūdas ra !gamse !khā, o ra !gamse xoro#gā' Nē lgaillgarakha xoa!gā!gā re. [2]
- (e) Nē lgaipetsanas !nâs ge māl'oagusa ra #khere. Tarenab xoa-aoba ra mâ!oagu? [2]
- (f) Hakasa xu !nanis l!ga hâ xoalgorade mās hoasa l!gui!ā re? [6]
- (g) lGam tsâsikha luniga l!gailgoras !nâ ra #khere kha xoamâi re. [2]

[20]**TAMAS KA IO**

2 !Naga ra sao Igaipetsanasa #orisase khomai î ĩ llkha i as kōse sa mîdi !nâ dîdi ai !eream.

Tā lūsen

#Naulguihes !nâ tamas
Xawe llkhawa khâis !nâs
Tib xoa-aoba ra mî

Khaogomab tsîn
!Haras !nâ ra #gâ
Tis #khoamîsa mî

IAms ai ra âin
llĭn ge !gâise ra âi
Tin ta #gao#gao!nâgu

Tarexats llnâi ra lūsen
lŪts a nēdi ūib llkhāllkhāsensa
Ots ra #khawu#âi

llKhawa lgui!gâ tsî lgui!gâs
Ge tâtsē a tao#nao lloa
Xuige tā llnâi lūsen

llNān nētse ūib di #aob
Ai mān ge
lŪsens ose ge ai!gūna.

(N. Cooper)

- (a) Xoa#ams tsî !khō#gāb tsîna tare-i ai a !gao!gaosa? Sa !ereamsa Igaipetsanasa xū llapollapo re. [5]
- (b) Sao ra #khoamîra lgui!ā re. [2]
- (i) Khaogomab tsîn ra !haras !nâ #gâ. [2]
- (ii) IAms ai ra âin ge !gâise ra âi. [2]
- (c) lŌmûsaogulgaub #guro xoalgoras diba mā re. [2]
- (d) Xoa-aoba sao ra mîra lkha tare-e ra #âibasen. [2]
- (i) Khaogomab [2]
- (ii) #Aob ai mān [2]
- (e) Ūib !nâ ra lūsen khoen #gâ!nâ llkhā llkhoa-o māsiga harase !gā!gā re. [5]

[20]

IGAMIÍ !ÂB: IHURU!ÂN

Nē !âba xu **lgui dīs** lguisa llhûi re î llîsa !eream.

- 3 Sao ra !âs ge **Khaohe tamab** ti hâ #khanisa xu a !khō#uisa **Tsâtago Davidsi** xas xoahe hāse. Nē !âsa khomai î llîs #namipe ra !gû dīdi !eream re.

Mûsis: Khoes ge ... khoes ge ... (!Garise ra ā.) ... kama nē llōsa ūhâ ...

Gaokhoeb: Māsa? He? Māsa? Tā mî ... AIDSa? Ae, ae ti ôase! (*Aob ge danasa !gam tsî ra !nō#nû*)

Mûsis (*ā rase*): Ti ôasa kha nēti !oa#ui tamas hâ llōllkharaba nî lgui-aihe.

Mîos (*Kaise tsaurase, llaupexa llâuhe lbase ra !hoa*): lgui dīsās ge ... lgui gāxa!nāhes ge ... ti ūiba tita go lhana ...

Mûsis: Tā ti !hoa re Mîoro ... nēsi lgui da ge !goaxa llæba nî ai#homiba. (*IGaisase ra !hâimâin!omse*) Nēs ge ūib di lam tama hâ ...

Mîos (*Tsûa#gaoab lkha ra gowase*): lGui !nās di dīsās ge lgui !nāsa ge !nāsa i ... lGui !nās di #khawusasib ge lgui !nāsa ge !nāsa i ... lGui !nās di lluibasen ta hâ !gao!gao!gā !û#ams ge lgui !nāsa ge !nāsa i ... lGui !nās di #î!gâ tamase mällnāsens ge lgui !nāsa ge kaise, kaise !nāsa i. Hâna ta ga #an hâ io, o ta ge ga !ûisen hâ ... Hâna ta ga hâb ge ama khaohe tama hâ haiba. Ae, !hausense hukas ge ga aiskhâb ai #nû hâ.

Mûsis: Ae, ti tsâuse ... ti !nam!namse tsaurase. Tare-e kha nēsi !gauba te ... da hâ? lGores ai lgui da kom nî !khōbaseno ... Aibe sî lgoero Mîo, nēsi ta nî sî oa!nāxūro-e mā si ge.

Mîos: Mama. (*Khâi tsîs ge ra #oa.*) Mamasas aibe xu, khâi ta ka o lgui ta nî #û xui ge.

Khoe-aogura ge !gau#nû #nû!nâ!nā-oms !nâ. Nē llgûra di #gaokha ge #nau#khûhe hâ nē #hōas ôasas di laeb dis xa. llîra di lgui-es ge !gamao, llâuallōs, khoena ra !gam#uisa go hō!nâhe.

Gaokhoeb: Matits kha khoetsa sats tsîn ra #khawu tsî #khawu#âi hîa sa ôa-e ra #gao#gao!nâ. Sa llgamrogu ra #nâ hîats mati ra llkhae#gao? Dawal!khuni llkhoats a !khaisas #an hîats mati ra lae!khō tsî #khâ!nâ? (*llGamrob âb ra xōs ai !naellgōase*) Nē !khaisa !khō!oas ge kaise kaise a !gomba te.

Mûsis: Sa tsâsib tsîn ge a ti tsâsen tsî hōlâ. (*Tsaurase ra āxan!nâses ge ra !hoa*) Sa ôa-i tâtsē #furu tide !khaisats #ansets ge tsēs hoasa llî-e ra mû. Mâ llæsa? Mâ llæ ra laesen? Tā ga toxopa laesen. Kaise !gom.

- (a) Tare-i !aromab ge Gaokhoeba ôasas ge HIVsa #hīhe !khais xa lgaisase tsâ!khāhe khama(t)s ra tsâ? [3]
- (b) Nē #khanis di xoa#amsa mâti nē !khūsa !ās !kha ra !gûllare? #Khanis !nāmab tsî sâ #ansa sîsenū re. [5]
- (c) Mâ sîsen#uigas !khāti #kham!gôalgam!khāsa !gôas #ūs ai a ūhâ !khā? Mîos mâsib !ga ra !gowel!nōse xoa!gā!gā re. [6]
- (d) #Kham!gôa !gam!khāb ge Namibiab !nâ kaise !gaisa danatsûb axase ī. !Nani !aromāde xoa re. [6]
- [20]**

TAMAS KA IO

- 4 Sao ra !âs ge **Khaohe tamab** ti hâ #khanisa xu a !khō#uisa **Tsâtago Davidsi** xas xoahe hâse. Nē !âsa khomai î !lîs #namipe ra !gû dîdi !eream re.

!lî Huru!âlgoras

Mîos tsî Toageb tsîra ge #nôa.

Mîos (*Tsaurases ge ra !hoa*): Toage, ti mâsib xa ta nî mîba tsi ga ta ge go #gai tsi.

Toageb: Tae mâsi-e? (!lninai rase.) Os kha tare-e kama ra mîba te #gao?

Mîos: !Gamlkhâ ta ge a ...

Toageb (*Khoesa ra !hoa!gaose*): Tae !gamlkhâ-e? Ese Mîo mati? Tari-i di ôa-e? Ti lloa a ta xawe, tamasa?

Mîos (*!Arasa tsî !lgâ!gâ rase*): Sa a! Sa ôa-i ge.

Toageb (*Buru hâ khami ra !eream*): Ti ôa-i ti? Titas ra mîba #gao !gui !nâs !guisam !hao hâ !kha!gâs a !gom ti? Ôa sî ese gâre khoe-e î !lî-i ai #nûi ...

Mîos (*!Aixas ge ra*): Sa ama tama hâ xûtse! Sats !guitsa ta #an, tita !nâi sats khami nêpas, naubas ti gere urima tits ra mî #gao! !Gâise !gâ re ... (*!lîs ge nêsi tsau rase xawe !gâsase ra !lgâ!gâ rase ra !hoa-û bi*) Ti gâre xûta ge sats xa sa gâ-ai #hôn !kha ge #gae#hawuhe. Sats xa ta ge !gamlkhâ kaihe ...

Toageb (*!Aixa hâse ra !hoa*): Ese amases ra ti ai #nû #gao !gôa-e?

Mîos (*!Domma ra !lîhâ xaweb ge !laiba kaise !gaisase !hoab !nâ !lîhâhesa*): !Gâise !gâ re sa !gai xûtsa ... Nêtitis ama tama hâ sa ta ge a #gom lloa, (*!Ai!nâ ra khami*) xawets ge !khai!nâ !gôamûs !augab !lgaraba !hâ tamas !kha a !gui.

Toageb: Ese tã tita ti mîllgailgai.

Mîos: !Gai ti mîhes tsînats anu tama hâ. !Apob xaweb ge !lkhawa !nî xûna ra dî-ûhe ... !Nâs !naga tara mâi tsi.

Toageb: Ese ... Mati ti?

- (a) Toageba tare-i !aroma !gôa-e gere lûxu, !lîb ra mîsa !oa. [1]
- (b) “**Hana ta ga hâb ge khaohe tama hâ haiba**” Nê #khoamîsa tare-e ra #âibasen tsî mâtis nê !huru!âs tawa ra !gau? Harase !lgam re. [5]
- (c) Mâtib ge Toageba !gôa-e lûxus !kha Mîos !iba tsâ!khâ? !Gâ!gâ re. [3]
- (d) Toageb #ûsiba mâti nê dana!âs !nâ ra !gâsa? [3]
- (e) Mîosa Toageba mâti gere mîllgailgai tsî nê !lgâi#uisen !gauba #hanu ib ge T? !Gora!gâ rase !eream re. [8]

[20]

!NONAI!ĀB: †HAUXOAN

Nē !âba xu **lgui d̄fs** lguisa llhûi re î llîsa !lream.

"**!Khowe-aob** ti hâ xoa†amsa ūhâ †khanis hîa **M. G. A. !Goraseb** di xoa!omma xu hâsa xu ra ge nē !âb dîra a !amllaresa.

5 KERKHE!OABAS TAWA ...

llĀsens tsîna xu ta kha ge lgora? Ax, hî-î, llnā i ge xū tama-e. "Sâtsēba du ge nî khai" ti da mîbahe hâ, xui-ao ta go garu a lnowa, kerkhe-oms llga. !Horan, †gîn, !omamaxan, †gaun hoan ta nari llkhauhe. Kai luris di dommi ra lgaisase lgana. "Hâ du re, khoedo" timî ra †gai "†gom du re, khoedo, !Khûb di mîs !nâ †gom" ti ra llnama.

Nē †gaidommi ge ti lgâsa, llgaixûta tsîna ra khoakhoa du timîb ge narikamllgoa ra †gai. "Tita !oa lkhî re, lhuwu tsî !naohe hâdu, o ta ge Tita nî ra khoakhoa du" timîb ge nari ra llkhau†gai da: hoalûse, kai tsî †khamse.

Tita hîa nētikōse llîb di !anu ais ai!â lllore hâ ta, tsî nab ge nē khoen lkha lhûbe go †gai hâ. Nē !khaisa ta ge ra kaise !oa kai te. Kōsen ta ra, o ta ge llkhâti anu tama hâ. llîb di ommi !nâ †gâsa; nē khoen llægu nî sî mâse isa. Xawes ge Lasarub di lgoresa ra †khî†khî te tsî ta ge go †gâ.

!Amkuse !khonhe hâ gaxu !uri lagu ai !khâmaihe hâ †nū !gâuhâib, ge Jesub di llōba ra †âi†âi!nâ te. Au tsî tsūn !nâ khoeb xa ge !gâuheba. llîb di !gōasib ai da ge nēsi go lhao. Kai !nōb ge go llgoe, ob ge !oabas †gae†gui-aoba llaxasiba go †gae†gui†gâ.

"Aoxu llnâi sadu !gomsiga, î ti !oa hâ" tis ta Sati mîsa mî, o ta ge !auga lona†nûi tsî nēsi sa †ai-am go llnâ. Nē go mâ llæsats kara mā, o ga !gau †omana nî nonase. llAu khami i !oa†ui-i tsîna ta ūhâ tama hâ, xū-e ta nî lkhoma !khais di ai†hanu-e dî†uibasen tama hâ. Nēs †ama ta xū-i xare-e †gan tide, xawe †oman lguina !Khû Jesutse... AMEN."

lGoretoa tsî ta go kōkhai, on ge nē ommi !nâ mâ khoen hoana tita lguita ra kō, †nomdomma xu tsoatsoa tsî. lNî kaikhoedi ra llaria-ai tsî lomainai!khaiga ū†ui tsî xuni tsî llgamroga lomllnâ !khaisa ta ge ra mû.

Ti mûra ge go †oaxa, nē kai mariba ta go mûo. llGâuab ge "Ūhâ tamats hâ xuige nēpaxu ū" ti ra mîba te. Turab di mûdi ge !ham!oreb di !nâb !nâ ra †khî. Xawe nēb ge Elob di omma. Maris ge llîb disa. Hoa xūn ta llîba xū lkhî. Xawe nēb ge Elob di omma maris ge llîb disa. Hoa xūn ta llîba xū lkhî: marib, !khûsib, omdî, sîsengu, †urusib, †ûn tsî lnîn hîa ta †gai taman tsîn hoana.

Ti †âis ge nēsis kerkhe!oabasa xū go bē. llHowos lguis nē †nôasa, tita ge lkhai a ta. Nē ta go ao†gâ marisa ta ge tari-e xu a hō !khaisa ta ra dîsen, xawe ta a !lreamhō lloa. !Khûba go aitsama ti llhōs !nâ †gâ, tita tsî nab nî llguibas tawa am!nâxa kaise? Xawe nē koro aollnâhe khami i ge î. "Nau xūn hoanats kara ūhâ, xawets ga !Khûb di daoba xu !gōti ūi, ots ge lhomgaosib !nâ †gâ tide" timî.

Nētsēkam aollnâs ge loro lhawide go kowe!nâba te. Īge tsēdi llga ta ge nî oa tsî aoxū ta ge khoen tsî xūna nî ôa. O lgui, tsîs ga llnâsa a llloao, o ta Xoxo tama hâ, xawe ta ge a xoxo, tamas ka io, llnâs !naka hâ.

Tita nēsisa mâ laru-i lga nî !oa? !Nōb ge go lgoe ti †namipe. !Oro †âi†âisendi lkha lgui ta ge go !gau. Ti tsūdīgu tamas kai o †khawadīgu, di †âidi ra lkhawa tita !nâ lkhī. Mâtikō !gâi tsēde ta ge !Khūb xa māhe hâ-i, xawe ta ge hīlhuru di? !Hausens ge nēs ao, khaos ai †nōa xūsa.

!Ari-ūdasa ū tsī ta ga koma, līdi ge ti ūib !nâ lgaishi ī tsēde a lari†ui tsīdi ga îxa ge īdi lguide !gau.

Hoa !khaidi ge aollnâ-aob xa ti !omllae go lguihe. Nēsi tamas ka io tātšē ti ra †khoa khoen khami. †Âis ge lhonkhoeba !gam hâ. !Khoase dāsī tsī ta ti taras ai!â sī nî !honllgoa... !Nās ī tide, !nās ī tide. Mâti ta nî dī, o da nî līda lguīkhoese lkhawa ūillare? !Nās komo kerkheb ta līsa sada xu †hâba !khaisao.

- (a) Khomailâs ai !gao!gaosase mī re tare-i xab Xoxoba !nāllgoa kerkheb !oa ge lgarihesa? [2]
- (b) Xoxoba tare-i !aroma līb kerkheb !nâ †gâsa anu tama khama ra tsâ? [2]
- (c) Sa mû†gāba !oa mâtis Xoxob di lgoresa khoena ge tsālkha? [4]
- (d) Kerkheb lguibas llaeb aib ge Xoxoba tare †âidi lkha †nōa ī? Mâ tsâsendeb ge ūhâ i? Harase khomailâs tsī sa hō!âsa sīsenū tsī !ream re. [6]
- (e) Mâtis !nātsēs aollnâsa Xoxoba tsālkhâ? [6]

[20]

TAMAS KA IO

6 ||ÖKHORO!OABAS TAWA...

!Nî khoen ge !nâba ðgao tama hâ, tsîn ge !khaeba ra ôa. ðNû-ai!naodi ge ðguise lhaolhaohe tsî saogubese !lgâuðnamidarab di ðnaoba mâiloahe hâ. Tsâballhao-aon ge hân ta khami, nê !naodi ai ra ðawoðnûisen !nîn ta !khaeb !nâ mâ!gau hîa. !Oabas ge go tsoatsoa, o ta !âs xa ra !khûse, khoen !laegu khâi go Mâ. !Oe-ams !gores ge a gaxu, !gam!gâxa tsî a ðûðûxasa. Khomai-aodi ge laes di !nâb !nâ go ðnûtorotorosen. !Naeðkhanide ðawi tsî di ge amde ðganabagus ai ra khomai.

“Tare-e go !nâi !oabas !lga ôa?” ti ta ge ra dîsen. !Oabas komo !gores ti ra ðâibasen; Elob !kha sati !gomsiga !gorabagus ti ra ðnûi!khuniheo; !lô go khoe-e !gorebas ti ra ðâibaseno, o nêñ hoana ta ga dî tama io, tare-e ta go nê tsâballhaos !lga ôa? Nê ra !nâba xu ðgô tsî !khaenaba !hûi khoen !kha ta !gui! O !lîn di ðâibasensa a tare? !Nîsin ge !noregus, !lgam!lares, mû!âgus tsî !nî khami !aromadi ai ra !hao. Nêñ hoan ge, ti mûðgâba !oa !gâise ûi hâ khoena. !Gomsi-en ûha tama amaga ra !gâiaðgao, !huruðgao. Dâxa aidi â-i khoen ge. Mâ-i hoa-i !lgâu-e xu !khî hâ; hoan ta ðkhai, !gâise hâba ra !lgause; ðû ra khoen; omdi !nâ ra !lom khoen. Khoe-ôagu, khoe!gâgu, khoen!naoguse !guiba hâ khoen tsêkorobesen. Sores kara ðgâo, !goe tsî !lom khoen ðâiðâiseno!nâsen. !Goas kara !lhaio, sîsengu !lga ra !hai-ai khoen. Tare-e !nâi a !lîn di !gomsî?

Tita ge nê khoena xu a !gô khoe. Ti mâsib ge mâ-am tama hâ !lîn ta nê !oe tanisen khami ta nî tita tsîna tanisen !khai-e. Tita ge !gomsigu xa torob khami xâðgâhe hâ khoeta. Omota, !gurimâ!lgaeta, khoe-ob tita lon hâ, !gôaota, !khae-ai !lgoeta, sîsenota, ðûota, xawe hoan ðamai, !khowe-aota.

Mâti-i nî !ga ta ðâibaseno!nâse nê tsâballhaos tawa a ðnû !lkhâ? !Khomis !guisa go nêxopa !gari te? Khoen di !gomaiba ta go !khîba? !Om!khai-e ta ûhâ tama xui-ao ta go laesa !lgamaðkhai !gû?

Nê !lô hâ !gâsas ge hanagam !Hanamûsa. Tsîs ge hanagam ge kerkheb sîsenao !. !Nâs ge hanagam nêtikôsen ðgui khoena nê !oe nêpa !haoba hâ !khaisa. Aollnâdi ge nêsis hoaraga xûna nê khoes xa ra !gâ!gâ. Khom tamase ðkhânxô tsî ta aollnâ-aob di ðkharinams ai ra !gâ. ðGomðgomsa ge koma !, !gâsa ge koma !, xawe ge kerkhesi sîsengas ta dî xui-ao, !â tama hâ !, tis ge mîsa !gâsase ti ðgaedi !nâ ra !o.

Nê !lôkhorob â-i !gâsasase ta ge tita !gâise ðan tama hâ, xawe !lîs di ûiðgaroba xu ta ge xû-e a !lkhâ!lkhâsen !lkhâ. !lîs ge nê!oe kôsen!nâxûs ase a !ba te. “Xare !lô!gauhe go khoena nê mîde !gâisen ta !gâ, !nâpa xu nî xûro-e ðkhorebasense?” ti ta ra ðnôa ðâi hîab ge aollnâ-aoba ôasan nê taras dina go ðgaikhâi.

“Saob tsî saos tsîrats ge nî !gôa, !gâibahets nîse, tsîts nî ðomxase !hûbaib ai ûise” tis ge hakallî mîmâsa ra mî. “... !lîs di ðkhawusasib !nâ ge !lgûra di !khâikhomde !nâulnam hâ i khoes di ôadu ge sado... !Gâsas a xawe ge Elo!ao!gâsib !kha kai tsî !khâti sado !nâ daob !nâ a kaikai. ... Nêtsês ge !lîsa go !nâbê, sadu ge !guri go !gau... !Nâxû re, nêsis !lîs go khoesi ðkhawusasiba xu goro tsûdî xûna, !gâidîs gorona ûbasen re... !Khaikhôs, !khowe-aos, !gari-aos ge !lîs sîsenna go dîtoa.”

!Khâ!lkhâsens ge hanagam mâ xû-i hoa-i !nâ hâ xûsa. Nê khoes di ûilgaub tsî tib tsîkha ge !laupexa ra !gau. Hoam ge a !gâsa, hoam ge ge !gôana ûhâ !, hoam ge ge !game ha !.

Nē aollnās ge llīm ta lgora !khaidi ai go tsâlkhā. Tita tsîn ge llîs khami a lgâsa xawe ta ge taras tsî lgôan lkha llî-aitsama ge lgorasen. llîs ge llōb xa lgui llîna xu go ðgaibēhe. llîm ge a !kharaga khoe. llîs ge mîhe rasa !oa, Elobmîs !nâ go ûi hâ ī, xawe tita ge llnās lauga ûi hâ. Hoam a lgâsas ge ī sa, xawem ge hanagam kaise !nūguse a !kharaga... Ôasan lkhas ge lgui oms !nâ goro !â, tita ge ti ôan lkha i mâti mâ !khais tsîna a lū. llîs ge ðkhîb !nâ go llgoe, llkhās an hoanas go dītsâ ûib âs !nâ xui-ao.

(a) Nē llōkhorob ai ge hâ ī khoen tsî Xoxob tsîna lgowelnō re.

[10]

(b) !Hanamûs tsî Xoxob di ûikha ge ra mâi!oaguhe. llGamðtam re.

[10]

[20]